

EMPL JUUNI JUHATUSE KOOSOLEKU PROTOKOLL

Koht: Toompuiestee 24, Tallinn ja Teams

Aeg: 13.08.2025, kell 14.00 – 16.30

Osales 13 juhatuse liiget:	Ando Jukk, Ivar Dembovski, Jaak Nigul, Jaano Haidla, Janek Antipin, Jüri Külvik, Lauri Raid, Linnar Pärn, Marti Piirimäe (veebis), Martti Kork, Meelis Kall (veebis), Mikko Miettinen, Rain Pärn
Külaline:	Andres Linnasaar
Puudus:	Jaan Kers, Mait Kaup, Eveli Opmann Raido Peedomaa
EMPL tegevmeeskond	Henrik Välja, Kerli Alliksaar, Hardo Becker, Jaan Lindmäe, Kadri Kauksi, Julia Piilmann

Päevakord:

1. INFOD
2. Ülevaade Euroopa Kohtu otsusest linnurahu küsimuses
3. Seadusloome tegevuste ülevaade
4. Kommunikatsioonitegevuste ülevaade
5. EOS liikmelisus
6. Rohetiigri maakasutuse teekaardi seis
7. FSC CW riskihinnangu tagasiside
8. Eelarve tulem

1. Infod

- Estonian Cell-i kärpekava puudutab ka liikmelisusi liitudes. EMPL liikmelisuse peatamise mõju eelarvele 2025 – 6400€; 2026 – 27 000€. Rain Pärn tegi ka ettepaneku ennast EMPL juhatuselt tagasi kutsuda. Kärpe programm on 2026 aasta lõpuni, peale seda vaadatakse asjad uuesti üle. Liikmemaks on hetkel tasutud oktoobrini. Muus osas Estonian Cell jätkab kõiges, mis puudutab energiaküsimusi jm.
 - Jaano: Rain võiks juhatuse liikmena jätkata. Energeetika on meie kõigi jaoks tähtis komponent. Teiseks: liikmemaksu mõju. Ehk võimalus leida peatamiseks lühema tähtaja võimalus. Liit on ainus organisatsioon, mis seisab hea sektori ettevõtete eest, seega ka iga ettevõtte jaoks oluline koht kuhu kuuluda.
 - Lauri: energia teema on hästi tõsine teema. Protseduuri tekitamine ja kompromissi leidmine on oluline. Raini jätkamine juhatuses on oluline.
 - Juhatus toetus Raini jätkamiseks juhatuses on olemas. Kui Estonian Cellil on vaja erialaliitudest välja astuda, siis EMPL on ainus sektorit esindav erialaliit ja EMPL-i kaudu on võimalik ka teiste liitude töögruppides osaleda. Arutame edasi, kas liikmelisuse peatamine võiks olla lühema tähtajaga.

- EMPL 2026 esialgne liikmemaksu tulu kalkulatsioon 590 000€ (-35 000€ võrreldes 2025)
 - Võttes arvesse Eesti Energia ja Estonian Cell liikmelisuse lõppemist/peatamist. Oluline on Eesti Energia liitu tagasi tuua.
- Erametsaliidu uus juhatuse esimees Meelis Matkamäe Rakvere metsaühistust, otsitakse uut tegevjuhti.
- EUDR – ei ole midagi uut öelda. Komisjon on vastu, et EUDRi veel lihtsustada ja edasi lükata. Pigem tasub arvestada, et aasta lõpus ta kehtima hakkab. Eile tuli veel uuendatud juhend EUDR-i teemal, aga ei ole veel sisuga jõutud tutvuda. Sektori esindusorganisatsioonid ja mõned poliitikud endiselt suruvad, et EUDR lihtsustataks.

2. Ülevaade Euroopa Kohtu otsusest linnurahu küsimuses

- p.51 linnustiku häirimine – eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal – tuleb keelata, kui see on **oluline** seoses eesmärgiga hoida asjaomaste linnuliikide arvukust rahuldaval tasemel või kohandada seda vastavalt sellele tasemele.
- p.62 kui teadusandmetele ja üksikute lindude vaatlusele tuginedes võib eeldada, et metsas, mida kavatsetakse täielikult lagedaks raiuda (lageraie), või metsas, kus kavandatakse vaid osalist raiet (harvendusraie), pesitseb ligikaudu **10 linnupaari hektari kohta**, ilma et oleks kindlaks tehtud ebasoodsas kaitsestaatuses olevate linnuliikide isendite pesitsemist raiealal, on selline raie lindude pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal hõlmatud kõnealuse direktiivi artikli 5 punktides a ja b ette nähtud keeldudega ning – niivõrd kui raie tulenev häirimine on oluline seoses eesmärgiga hoida asjaomaste linnuliikide arvukust rahuldaval tasemel või kohandada seda vastavalt sellele tasemele – sama direktiivi artikli 5 punktis ette nähtud keeluga.
- Seega Euroopa Kohtu 01.08.2025 otsuse kohaselt on ligikaudu 10 linnupaari olemasolul häirimine oluline ja raie tuleks keelata. See on oluliselt leebem, kui senine praktika. Kas kehtib kõigi inimtegevuste kohta?
- Voore Mets ja Lemeks Põlva ettekirjutustes räägiti vähemalt **ühelt** pesitsusest hektaril.
- Nn. Keskkonnameti pesituskeelu Foori tabelis on linnupaaride arv punastel aladel märgitud suurem kui 6 linnupaari ha-l. Kui alusmets varasemalt eemaldatud, kas linnupaaride arve tuleks lugeda väiksemana, sest põõsastes linnud enam pesitseda ei saa? Keskkonnaamet saab tuunida oma praktikat ja sõnastusi ja sama praktikat jätkata. Suur kaal saab olema Riigikohtu otsusel.
- Linnustiku häirimise **möönmine ka metsa majandamisel võrdub tahtlusega linnustikku häirida**.
- Omapoolsed järeldused Eesti metsalindude mittehäirimise kohaldamiseks pesitusperioodil teeb Riigikohus, tõlgendades EK 01.08.2025 otsust oma arusaamist mööda. Pigem ei usu, et enne aasta lõppu otsuseni jõutakse.
- Euroopa Kohtu suurim probleem, et Euroopa ülest praktikat sealt ei teki.
- Hetkel kõige tähtsam kuidas ettepanekuid teha Riigikohtule.

3. Ülevaade seadusloome tegevustest

- **ENMAK 2035; Metsandus ja maakasutus**
 - Metsade juurdekasvu ja süsiniku sidumise võimet suurendatakse tootliku ja kestliku metsamajandamisega ning pikas perspektiivis säilitatakse metsade süsinikuvaru.
 - Järjepidevalt edendatakse puidukasutust ning suurendatakse süsinikuvaru puittoodetes ja ehitistes, asendades sel viisil taastumatute loodusressursside kasutamist.
 - Soodustatakse senise metsamaa pindala säilimist ning teistes maakasutuse kategooriates eelistatakse süsiniku sidumise suurendamise ja heite vähendamise võtteid.
 - Säilitatakse või suurendatakse soolade turbas seotud süsinikuvaru. Vältitakse soode edasist kuivendamist ning juba kuivendatud turbaaladel taastatakse võimaluse korral looduslähedane veerežiim või vältitakse alade edasist degradeerumist.
 - Metsanduse ja maakasutuse sektoris eelistatakse teadus-, arendus- ja innovatsioonisuundi, mis aitavad suurendada süsiniku sidumist ning leida alternatiivseid puidukasutusviise.
- **ENERGIA HINNA KONKURENTSIVÕIMELISEMAKS MUUTMISEL:**
 - Kõikide tarbijagruppide elektri lõpphind on Eestis **alla Läänemere äärsete riikide** keskmise elektri lõpphinna (st võrdluses Soome, Rootsi, Taani, Poola, Läti ja Leeduga). 2024. aasta võrdluses on Eestis Läänemere riikide keskmisega võrreldes elektri lõpphind odavam kodutarbijatel ning väiksema energiatarbimisega äritarbijatel, kõrgem aga suurema energiatarbimisega äritarbijatel;
 - **Elektri tootmises toimub toetustest järk-järguline väljumine.** Toetusi on vaja vaid juhul, kui elektri lõpphind nende tulemusena reaalselt väheneb. 2025-2026 viiakse läbi vähempakkumine kuni 2 TWh täiendava taastuvelektri turule toomiseks. Selle tulemusel suureneb mittejuhitava taastuvelektri osakaal u 60-70%-ni lõpptarbimisest, sellele **lisaks on olemas juhitav bioenergiast toodetav taastuvelekter**. Taastuvenergia tasu jääb 2025. aasta tasemele (0,84 s/kWh käibemaksuta, mis on 30% madalam kõrgeimast tasemest 2023. aastal) ja lõpeb 2040. aastate keskpaigaks;
 - **Edasised investeeringud** puhta elektri tootmisesse tehakse **turupõhiselt**, st toetusteta. Pikema elueaga taristu (meretuulepargid, tuumajaam, vesisalvesti) jaoks luuakse investeeringukindluse tagamiseks pikaajalised finantseerimislahendused, mis võimaldaks neil turupõhiselt teha investeerimisotsuseid;
 - Uute välisühenduste rajamine võimaldab panustada madalamasse elektri lõpphinda koos varustuskindluse tõusuga;

- **2040 kliimaeesmärgid:**
 - Oleme saatnud tagasiside Kliimaministeeriumile, 12.08 tegi KLIM täiendavate seisukohtade tutvustuse.
 - EL – on öelnud, et kliimaeesmärgid on üldised ja valdkondlikud eesmärgid ja teekaardid saavad valmima sügisel. Töö käib ka EL-i suunal.
- **LULUCF:**
 - Kui juulis käisime EU Forest Coalitioniga Brüsselis, siis oli neil soov, et Hardo juhiks nende poolseid sõnumeid sellel suunal. Hea meelega võtame selle töö vastu, on veel üks organisatsioon, kelle kaudu saame Brüsselit lobistada.
 - LULUCFi osas on aktiivne olek ka tulemusi andnud, EMPL on kutsutud RAMBOLLi poolt tagasiside koosolekule (14.08), et anda neile sisendit.
 - Oleme saavutanud mõju Brüsselis LULUCF-i küsimustes.
- **Kliimaseadus:**
 - Kliimaministeeriumil on valminud esialgne teekaardi versioon metsandusele, mis on ministeeriumi eri osakondade vahel töös. Kui varasem plaan ministeeriumil oli enne sügist seadusega ühele poole saada, siis hetkel on neil töös järgnev plaan.
 - **Septembris** alustame teekaartide eelnõude koostamisega/aruteluga, mis tuginevad nii seaduseelnõu koostamise käigus tehtud analüüsidele kui ka nt Rohetiigri poolt koostatud teekaartidele. Teekaartide planeeritav sisukord oli kaasas eelmises kirjas, iga teekaart saab olema kompaktne ja ülevaatlik.
 - **Oktoobris-novembris** on eelnõu koos teekaartide eelnõudega valmis, eelnõu läheb ka EISI kooskõlastusele.
 - **Detsembris:** VV's eelnõu heakskiitmine ja Riigikogule üle andmine.
 - Eile oli Margus Lambinguga koosolek. Kliimaosakond on mananud neile ette metsanduse teekaardi. Praegu on kasutusel Keskkonnaagentuuris tehtud arvutused LULUCF eesmärkidest lähtuvalt. Rohetiigri teekaardi arvutused näitavad teisi numbreid.
 - Teekaarti peaks lõplikult koostame ministeeriumis metsaosakond. Oleme välja saanud „raiume majandusmetsa netojuurdekasvu piires“ laused.

4. Kommunikatsioonitegevuste ülevaade

- Pressinõukogu kaebused: Marku Lamp ja Allan Sims.
- Pesitsusrahu põhisõnumid ja juriidiline analüüs, kajastused, arvamused Indrek Vesoga, kohtumine Keskkonnaametiga.
- Piirkondlikud kohtumised 5. septembril Pärnumaal, 11. septembril Viljandimaal. Hiljem veel ka Võrumaal. Kohtumise idee on kutsuda kokku sektorite ettevõtted, kes väärindavad meie rahvuslikku rikkust – metsandus, põllumajandus, kalandus, turvas.

Iga piirkonna juures on üks EMPL-i juhatuse liige, kes aitab selles. Pärnumaa kohtumise osas saime palju soovitusi Andres Metsojalt.

- Metsasektori inimesed Arvamusfestivalil (Pille Ligi arutelu teemal “Eesti looduskapital: Kas roheinvestori järgmine edulugu või riiklikult pidurdatud potentsiaal?”).
- Eesti osalemine puitehituse suurmessil Prantsusmaal veebruar 2026. Seal toimub mess, kus saame teha Eesti paviljoni, see on hetkel planeerimisel.
- Puitarhitektuuri näituse võimalikud plaanid ja jätk: erinevate näitusepindade vaatamine ja uute plaanide tegemine Erikuga (Ülemiste City, Krulli kvartal).
- Sektori ettevõtted (Warmeston, Barrus, Tiksoja) EISi ettevõtja konkursil parimate digitaliseerijatena: kajastused ja sotsiaalmeedia. Positiivne sõnum, mida meedias kasutame. Lood on sündimisel. Positiivsed sõnumid kuluvad ära, et mitte ainult reageerida.
- Metsasektori kommunikatsiooni töörühma kokkukutsumine, kus on osapooled Erametsaliit, Metsaselts, Maaülikool jt. Varasemalt on see formaat toiminud. Saab kokku leppida ühistes sõnumites.
- Toetame Metsarahvapäeva sektori ettevõtetes. Sõnum, mida üritus kannab, on et metsatööstus annab tagasi metsale – puude istutamine ja muud keskkonnasõbralikud teemad.
- Varasematel aastatel on toimunud koolitusprogramm liikmesettevõtetele, mille algne eesmärk on suurendada kõneisikute arvu sektoris. Kas ettevõtted on huvitatud selle jätkamisest? Põhimõtteline huvi on olemas, paneme kokku programmi. Kõneisikuid on vaja juurde koolitada. Üldkogul võiks koolitusest täpsemalt rääkida.
- Uuendada EMPL kodulehte liikmete fotode jm-ga. Sektori maine kujundamine.

5. EOS liikmelisus

- EOS esindab ettevõtteid kes annavad 77% Euroopa saematerjali tootmismahust
- Okaspuu ja lehtpuu saematerjali tootjad
- EL regulatsioonide analüüs ja liikmete huvide esindamine
- Kaubandustõketega tegelemine
- Andmete kogumine ja turuinfo jagamine
- *International Softwood Conference* korraldamine
- *International Hardwood Conference* korraldamine
- Eesti liikmemaks 2026 põhinedes tootmismahul ~1,5 miljonit m³ saematerjali ~10 000€
- Ettepanek jagada kulu EMPL liikmete vahel kes toodavad saematerjali järgnevalt:
 - Combimill 230 531 m³ ~1729€
 - Toftan 248 000 m³ ~1865€
 - Nordwood 286 000 m³ ~2150€
 - Stora Enso 303 000 m³ ~2278€
 - Vara Saeveski 120 000 m³ ~902€
 - Barrus 140 000 m³ ~1052€
 - Muud väiksemad, mitte EMPL liikmed 117 000 m³

KOKKU: 1 444 531

Ivar: saeveskid jagaksid kulu, aga EMPL institutsioonina oleks liige. EOS pakuks ühe juhatuse liikme koha. Peale Stora Enso teistelt ettevõtetelt on Ivar saanud kinnituse, et on valmis osalema.

Esindaja koormus on kaks korda aastas füüsilised koosolekud ja kaks koosolekut aastas veebi teel.

Kas astuda liikmeks?

Hääletus:

Poolt: 13 Erapooletu: 0 Vastu: 0

Kes oleks esindaja?

Ehk peaks olema keegi, kes on ka EMPL juhatuses.

Seda otsustab hiljem.

6. Rohetiigri maakasutuse teekaardi seis

- Töörühma poolt läks Rohetiigri tegevmeeskonnale kiri välja, kus nendime, et Rohetiiger pole kokkulepetest kinni pidanud ja ootame, et positiivse teekaardi numbrid leiaksid kajastust teekaardis.
- RMK kohtub Rohetiigri lähinädalatel. RMK tahab rõhuda, et need arvutused läheksid ministeeriumi.
- Valmistada ette artikkel, juhuks kui numbreid sinna ei tule.
- Arvutused on olemas, kuid Rohetiiger keelab neid jagada, öeldes, et need on tema omad.
- Suhelda Mikk Marraniga – Jaano suhtleb

7. FSC CW riskihinnangu tagasiside

Riskihinnang on tehtud valel alustel, sektorit pole kaasatud ja puuduvad korrektsed allika viited. Põlisrahvad on Setod ja Võrud ning põlisrahvastega arvestamine on viidud väiksemaks.

Puidu ostja peab tegema selgeks, et kõik on kooskõlas.

15-st riskist jäi alles 12. Metsamajandamist mõjutab kõige enam risk kuivendamisele.

Üldine tagasiside, et kogu riskihinnang tuleks teha uuesti, aga seda ilmselt ei tehta. Puidu ostja ei vastuta riskide eest, vaid seda peaks tegema metsamajandaja. Meie arust on protsess valesti tehtud.

Riskid on hinnatud ja nüüd otsitakse viiteid, mis kinnitaks riske – niipidi asju ei tehta.

Küsimus on kuidas edasi minna ja sellele hetkel vastust ei ole. Protsess ja protsessi mõjutamine on üsna keeruline. Protsess jätkub, riskihinnang ei ole kinnitatud. Hoiame kursis ja anname oma sisendit.

8. Töögruppide tegevus

- Metsamajandus- ja keskkonnapoliitika. FSC-le palju juurde pole lisada.
- Ekspordi edendamine, konkurentsivõime, investeerimiskeskond – tahame ekspordi meetmest toetust taotleda, see võimalus avaneb sügisel. Konkurentsivõime küsimuses keskendumine 70/30 printsiibile metsamaa kasutuses.
- Bürokratia vähendamine – bürokratiat on oluliselt rohkem kui seda kirjas on. On palju ettevõtteid, kes teevad riigisektorile tööd. Enamik saab suure osa oma käibest riigilt. Tegemist peamiselt mikroettevõtetega. Varjatud bürokratia.
- Sanktsioonide vältimise vastu võitlemine – järgmine kohtumine on septembris. Tundub, et ollakse aktiivsemad. Maksu- ja Tolliametil on rohkem võimalusi uurida.
- 60t autovedu ja konkurentsivõimeline logistika – septembris
- Tööandjate Keskliidu volikogu – olulised riigi inimesed saavad sinna ümarlaua taha ja saab edastada olulisi sõnumeid. Ajamahukas aga efektiivne kanal.
- Statistika – hetkel uudiseid ei ole
- Tööohutus – järgmine kohtumine septembris
- E-veoseleht – oleme välismaise id kaardiga kasutamist lihtsustanud, RED3 täiendused. Töörühm koguneb kahe nädala pärast.
- TAIE – kavatseme kokku saada Alar Tõruga, et arutada Tartu Ülikooliga koostööd.
- Puuinfo – KIK-st ei saanud toetust Puuinfo tegevustele. Püüame leida lahendust kuidas väiksemate kuludega saada sama head tulemust.

9. Eelarve tulem – juhatusega jagatud, küsimusi ei ole.

Koosolekut juhatas
Henrik Välja
tegevjuht

Protokollis
Kerli Alliksaar
büroojuht